

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

14.09.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Що влітку відкладеш, то взимку не проведеш: як київська культура готується до загрозової зими. – Анастасія Большакова](#)

[Як у Києві змінилися правила роботи кінотеатрів: хто не зупинятиме покази під час «жовтих» тривоги. – Влада Колодій](#)

[Реєстр збитків відкрив категорії для культурних цінностей: що це дає Україні. – Юрій Свиридчук](#)

[«рф хоче контролювати не лише музеї, а й пам'ять людей». Як окупанти використовують культуру для зміни ідентичності. – Лія Русик](#)

[Ліна Костенко прочитала вірш із нової збірки на підтримку вільного Криму](#)

[500-річчя Дніпра: дискусія навколо нової дати заснування міста. – Дмитро Десятерик](#)

[День Дніпра: просто дата? – Олег Репан](#)

[Потапа внесли до бази «Миротворця». – Марина Пилипенко](#)

Вшанування пам'яті

[Як лабораторія «Ірпінь: Архітектура пам'яті» працює над чотирма просторами пам'яті в громаді. – Анастасія Курінська](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Україна запровадила санкції проти Юлії Мендель та ще дев'яти російських пропагандистів. – Марина Пилипенко](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[У Києві стартувала освітня програма в межах CuRe. – Мар'яна Зінченко](#)

[Нові культурні ініціативи регіонів: у Полтаві пройшов другий воркшоп «Зав'язь». – Ярослава Наумова](#)

Креативні індустрії

[Кампанія про українських енергетиків обійшла 5500 проєктів й увійшла у топ престижної премії. – Микита Кишиневський](#)

Благодійність

[Гурт «Друга ріка» разом із слухачами зібрав майже 13 млн грн на катер для](#)

Фестивалі

«ГогольFest» змінив формат через безпекову ситуацію. Масштабні події перенесли на травень 2027 року. – Діана Горон

500 років живої історії: Дніпро об'єднав городян на святкових локаціях. – Ірина Пташка

Театр

Виставу «Макбет» Івана Уривського представлять на міжнародному фестивалі у Словаччині. – Дар'я Лобанок

У Києві покажуть відеOVERсію вистави «Амадока» французького режисера за романом Софії Андрухович. – Дар'я Лобанок

Opera Aperta випускає серію YouTube-відео, присвячену опері як жанру та театру під час війни. – Ксенія Білаш

«Невідомий Франко»: у Львові покажуть містичну історію про Каменяра та його зв'язок із Карпатами. – Ольга Максим'як

«Гомер не міг передбачити, що колись повернення додому означатиме шлях на війну», – інтерв'ю зі страткомом «Азову» та драматургом Олексієм Доричевським про виставу «Одіссея Меотида». – Поліна Костюк

Візуальні мистецтва

У Барселоні відкриють виставку про російську окупацію і досвіди українських дітей. – Оксана Мамченкова

Кіномистецтво. Кінопрокат

Дебютний фільм Павла Шпегуна «Тиша» відзначили на Венеційському кінофестивалі. – Дар'я Лобанок

«Моя родина також стала біженцями». – Наталія Серебрякова

Пролітаючи над рожевим кроликом. Рецензія на драмеді «Соліст». – Кромф Ігор

«Історія – це не про архіви й цифри. Це перш за все про людей». У Києві відбувся спецпоказ фільму «Час збирати каміння». – Оксана Наумова

«Кожна окрема справа дає змогу побачити ширшу картину». «Радіо Свобода» презентувало фільм-розслідування «Буча. Вертикаль терору». – Оксана Наумова

«Люди кольору свободи». Як українське кіно повертає голоси тимчасово окупованих територій. – Олександра Папіна

Закохатись в домового, та не такого! Вийшов тизер романтичної комедії

[«Хатник»](#)

[Коли вийде комедія «Ігри небесної канцелярії» Артура Лермана: з'явилася дата прокату і постер](#)

[Суспільне та ARTE France готують спільний художній проєкт про сучасне життя в Києві. – Діана Горон](#)

[Важко в залі дивитися своє кіно: Валентин Васянович про фільм «За перемогу!», болісність щирості й росіян у Венеції. – Марія Кабацій](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[В Україні створено каталог кіно з аудіоописом для людей з порушенням зору. – Марина Пилипенко](#)

Просвітництво

[«ШТУКА»: Креативна Практика проведе безоплатну конференцію про штучний інтелект](#)

Література. Книговидання

[На фестивалі у Швейцарії показали інсталяцію зі згорілими внаслідок російської атаки українськими книгами. – Вероніка Якимець](#)

[Євгенія Кузнецова візьме участь у літературному фестивалі в Нансі. – Оксана Мамченкова](#)

[У Львові триває 33-й міжнародний BookForum. Головні події 12 вересня. – Наталка Горішня](#)

[У Львові триває 33-й міжнародний BookForum. Головні події 13 вересня. – Наталка Горішня](#)

[Каміння, яке тримає берег: як пройшов із літературний фестиваль PORT. – Ангеліна Трофімчук](#)

[Що Україна повезе на книжковий Франкфурт-2026?](#)

[44 українські видавництва будуть представлені на книжковому ярмарку у Франкфурті. – Оксана Мамченкова](#)

[Нові переклади: Шувалова в Швеції, Стус у Латвії](#)

[«Словник війни» Сливинського переклали мовами Шотландії](#)

[«Я бачу, вас цікавить п'ятьма» Ілларіона Павлюка вийшов у чеському перекладі. – Оксана Мамченкова](#)

[Боріс Джонсон презентував у Львові український переклад своєї книжки](#)

[Вийшла друком поетична збірка загиблого військового Владислава Лози](#)

[Index оголошує опенкол для письменників-документалістів. – Олексій Содома](#)

Музейна справа

[Краєзнавець знайшов скам'янілості часів прадавнього океану, яким мільйони років. – Микита Кишиневський](#)

Охорона культурної спадщини

[Археологи виявили сліди середньовічної торгової митниці у Давньому Галичі. – Микита Кишиневський](#)

[Скіфське городище на Харківщині повернули державі. – Олексій Содома](#)

Бібліотечна справа. Читання

[BestsellerFest передав комплекти українських бестселерів із автографами для 20 бібліотек](#)

[Найактивніше книжки купують українці до 40 років](#)

Підтримка України у світі

[Видатний британський актор Стівен Фрай прочитав вірш Вікторії Амеліної \(ВІДЕО\). – Микита Кишиневський](#)

[У Польщі політик побив молотом пам'ятник УПА: посольство України вимагає правової оцінки. – Юрій Свиридюк](#)

[Режисер Ілля Хржановський відмовився засудити головного актора свого фільму попри критику України. – Влада Колодій](#)

Загальні питання

Що влітку відкладеш, то взимку не проведеш: як київська культура готується до загрозової зими. – Анастасія Большакова

«На початку вересня в Києві скасували щонайменше десяток культурних подій через постійну загрозу дронів і ракетних атак. І як показує ситуація, хоч яким би не було ставлення суспільства до етнорейву „Вирій”, здається, це була остання масштабна подія до наступної весни. Від 10 вересня міський голова Києва В. Кличко тимчасово обмежив проведення розважальних і спортивних заходів – як просто неба, так і в приміщеннях без доступних укриттів. Термін дії обмеження в повідомленні не вказаний. Відтак осінній сезон для київських культурних інституцій починається в умовах, коли правила проведення подій можуть змінюватися за лічені дні, а досвід минулої зими з її тривалими відключеннями світла вже змушує готуватися до нових обмежень». Представники кількох культурних інституцій розповіли про те, як вони планують працювати восени та взимку, що змінюють у своїх програмах і що робитимуть у разі подальшого погіршення безпекової ситуації. Йдеться про Мистецький Арсенал, Фестиваль актуальної анімації та медіамистецтва LINOLEUM, Театральний фестиваль-премія ГРА тощо. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-kijivski-kulturni-podiji-adaptuyutsya-do-novih-bezpekovich-obmezhen-317609/>

Як у Києві змінилися правила роботи кінотеатрів: хто не зупинятиме покази під час «жовтих» тривог. – Влада Колодій

Після запровадження в столиці диференційованої системи оповіщення кінотеатрів оновили правила роботи під час повітряних тривог. Під час «жовтого» рівня загрози покази не скасовуватимуть. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1401774-u-kievi-zminilisa-pravila-roboti-kinoteatriv-hto-ne-zupinatime-pokazi-pid-cas-zovtih-trivog/>

Реєстр збитків відкрив категорії для культурних цінностей: що це дає Україні. – Юрій Свиридюк

3 вересня Реєстр збитків для України відкрив дві нові категорії заяв – В2 та С2. Вони стосуються пошкодження, знищення або втрати об'єктів чи будівель, які належать до культурних цінностей. Подати заяву можна через портал «Дія». До категорій належать як нерухомі, так і рухомі культурні цінності. Зокрема, йдеться про: архітектурні та монументальні об'єкти; архіви; бібліотеки; музейні сховища; музейні предмети; колекції; картини; скульптури та релігійні предмети. Також можна фіксувати втрати об'єктів, внесених до списків ЮНЕСКО або міжнародних переліків культурних цінностей, що перебувають під загрозою. За словами голови правління Коаліції дієвців культури О. Сагайдак, поява цих категорій є важливим кроком для документування злочинів проти культурної спадщини. Водночас експертка звернула увагу на проблеми, які можуть виникнути під час подання заяв. Зокрема, вона зазначила, що значна частина культурних цінностей перебуває не в державній, а у приватній або корпоративній власності. «У нас немає реєстру культурних цінностей як таких. І це може бути колізія», – сказала Сагайдак. Ще

однією проблемою вона назвала відсутність повної інформації про культурні цінності в українських реєстрах. За інформацією експертки, два реєстри – нерухокої культурної спадщини та музейних цінностей – запустили в експериментальному режимі, однак вони поки містять обмежену кількість об'єктів. Окремим викликом може стати оцінювання вартості збитків. Реєстр передбачає можливість вимагати компенсацію повної вартості знищених, безповоротно втрачених або незаконно вивезених культурних цінностей, а також витрат на ремонт, реставрацію, консервацію, реконструкцію, евакуацію, захист, пошук, повернення та реституцію втрачених цінностей. Сагайдак вважає, що визначити вартість деяких предметів буде складно через особливості українського ринку культурних цінностей, тож, на її думку, Україні необхідно розробити методологію оцінювання таких збитків. Зокрема, потрібно визначити, на який момент розраховувати вартість: до повномасштабного вторгнення, на момент подання заяви чи з урахуванням майбутньої вартості культурної цінності. Сагайдак також звернула увагу на збитки, які складніше виміряти грошима. Йдеться про втрату доступу людей до власної історії та культури через знищення або переміщення музеїв, бібліотек, архівів та інших культурних установ. Цей аспект має враховуватися під час міжнародного розгляду злочинів проти української культурної спадщини. Міжнародний реєстр збитків, створений Україною, Євросоюзом та ще 43 країнами світу зі штаб-квартирою в Гаазі у Нідерландах, є одним із ключових міжнародних механізмів для майбутнього відшкодування. У грудні 2025 року Рада Європи створила Комісію з розгляду заяв для відшкодування збитків, завданих російською агресією. Станом на сьогодні 38 держав та ЄС підписали конвенцію. Триває процес, необхідний для запуску її роботи. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1401312-reestr-zbitkiv-vidkriv-kategorii-dla-kulturnih-cinnostej-so-ce-dae-ukraini/>

«рф хоче контролювати не лише музеї, а й пам'ять людей». Як окупанти використовують культуру для зміни ідентичності. – Лія Русик

росія захоплює культурний простір на окупованих територіях України. Йдеться не лише про знищення чи пограбування музеїв. рф змінює експозиції, завозить нових працівників, проводить виставки та лекції про «героїв сво» – у такий спосіб окупаційна влада зокрема Донеччини та Луганщини намагається нав'язати російські історичні наративи та змінити ідентичність людей. Правова експертка та аналітикиня Товариства Рафаеля Лемкіна Д. Підгорна в інтерв'ю розповідає про те, як рф краде українські культурні цінності, переформатовує музеї під потреби російської пропаганди та насаджує її дітям, а також чи визнає національне та міжнародне право такі дії культурним геноцидом. Докладніше:

<https://suspilne.media/donbas/1392646-rf-hoce-kontroluvati-ne-lise-muzei-a-j-pamat-ludej-ak-okupanti-vikoristovuut-kulturu-dla-zmini-identichnosti/>

Ліна Костенко прочитала вірш із нової збірки на підтримку вільного Криму

У межах ініціативи «Листи до вільного Криму» письменниця Л. Костенко прочитала поезію «Фонтаном сліз болить Бахчисарай» із книжки

«Вітер з Марса». Відео опубліковано на сторінці представництва Президента України в Автономній Республіці Крим. Його створено у співпраці з Кримською правозахисною групою та QIRIM.Media. Організатори ініціативи закликають українців писати листи, розповідати про акцію друзям і колегам та поширювати інформацію в соцмережах, аби підтримати співвітчизників, які попри окупацію продовжують боротьбу за свободу. «Листи до вільного Криму» – ініціатива на підтримку кримських політв'язнів, яку в Україні проводять уже кілька років. Акцію започаткували у квітні 2023 року в межах підготовки заходів до десятої річниці спротиву окупації. Лише за 2024 рік зібрали понад 1800 листів на підтримку в'язнів кремля. У 2025 році акцію продовжили аж до деокупації півострова та звільнення всіх українських політв'язнів. Докладніше:

<https://chytomo.com/lina-kostenko-prochytala-virsh-iz-novoi-zbirky-na-pidtrymku-vilnoho-krymu/>

500-річчя Дніпра: дискусія навколо нової дати заснування міста. – Дмитро Десятерик

Гучною новиною місцевого самоврядування, яка за резонансом вийшла на загальнонаціональний рівень, стала зміна офіційної дати заснування міста Дніпро: з 1776-го, коли Катерина II видала наказ про створення Катеринослав, на 1526-й, від козацького поселення Стара Самар. Таке рішення 19 серпня прийняли депутати міської ради Дніпра. Воно базувалося на висновках робочої групи за участі істориків та археологів, створеної за ініціативи мера Б. Філатова: він назвав передатування історичним рішенням, а попередню дату – імперським міфом. Отже, тепер Дніпро офіційно має 500-річну історію замість 250-річної, як раніше. Утім, не всі фахівці погоджуються з такою «хронологічною деколонізацією»: передатування викликало дискусію у професійному середовищі. Опубліковано аргументацію учасників робочої групи, істориків Д. Каюка й С. Чирука, які відстоюють нове датування, та двох незалежних істориків, А. Кістола й В. Векленка – не ставлячи під сумнів фальшивість попереднього відліку історії міста, вони, утім, скептично ставляться до новозатвердженої дати, відсунутої аж у XVI ст., і більш обґрунтованою вважають початок XVIII ст. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/14/764912_500-richchya_dnipra_diskusiya.html

День Дніпра: просто дата? – Олег Репан

Історик, хорунжий 7 корпусу швидкого реагування ДШВ, майор аналізує значення перенесення дати заснування Дніпра на 1526 рік. Автор розкриває згубність імперського міфу про те, що цивілізація в регіон прийшла лише з появою російської імперії, адже такий наратив позбавляв українців власної суб'єктності та волі. У блозі підкреслюється трансформація свідомості дніпрян протягом останнього десятиліття. Якщо раніше міська рада відхиляла пропозиції щодо козацького датування, то сьогодні, загартоване подіями 2014 та 2022 років, місто остаточно розірвало зв'язки з «руським міром». Нова дата символізує повернення до власного коріння та визнання дніпрян як самостійних творців своєї історії. Докладніше:

https://lb.ua/blog/oleh_repan/765378_den_dnipra_prosto_data.html

Потапа внесли до бази «Миротворця». – Марина Пилипенко

Співака та продюсера О. Потапенка внесено до бази сайту «Миротворець». Його картку опубліковано на сайті ресурсу. «Провокатор. Участь у актах гуманітарної агресії проти України. Участь в інформаційно-пропагандистських заходах, спрямованих на дестабілізацію життя в Україні», – йдеться в досьє Потапа. На сайті вказано, що він «фактично визнав, що виїхав з України під час війни, прикриваючись благодійністю». Також на сайті повідомляється, що дружиною Потапа є «музична виконавиця, відома як Настя Кіста». Йдеться про А. Каменських, яка в інтерв'ю російській журналістці К. Гордєєвій заявила, що після пів року послуговування українською в неї виникли проблеми зі здоров'ям. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252493/2026-09-12-potapa-vnesly-do-bazy-myrotvortsya/>

Вшанування пам'яті

Як лабораторія «Ірпінь: Архітектура пам'яті» працює над чотирма просторами пам'яті в громаді. – Анастасія Курінська

У серпні розпочався практичний етап міждисциплінарної лабораторії «Ірпінь: Архітектура пам'яті». У межах цього проєкту шукають етичні та фахові рішення для вшанування пам'яті у міському просторі Ірпеня. Організатори наголошують, що відмовляються від готових шаблонів і натомість створюють майданчик для діалогу між владою, громадою, митцями та експертами. Під час лабораторії працюватимуть над чотирма місцями пам'яті: кладовищем автомобілів, Алесею Героїв, блокпостами й набережною. Кожен напрям має окрему міждисциплінарну команду з архітекторів, митців, урбаністів та дослідників, роботу яких фасилітують кураторки К. Малих, К. Семенюк, А. Пасєка та Л. Герман. Наприкінці року планують презентувати громаді напрацювання щодо пам'ятних місць, сам проєкт триватиме до травня 2027 року. Лабораторію реалізують сектор меморіалізації Ірпінської міської ради, який очолює С. Мартинюк, та благодійна організація «Сигма Ірпінь», керівницею якої є О. Гдуля. Менторка програми – К. Семенюк. Також ініціатива послуговується напрацюваннями платформи культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво». С. Мартинюк, А. Пасєка, К. Семенюк, Л. Герман і К. Малих розповідають про бачення кожної кураторки, поточний стан роботи над чотирма локаціями та підходи, які команди випробовують у процесі. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1397196-ak-laboratoria-irpin-arhitektura-pamati-pracue-nad-cotirma-prostorami-pamati-v-gromadi/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Україна запровадила санкції проти Юлії Мендель та ще дев'яти російських пропагандистів. – Марина Пилипенко

Президент України В. Зеленський підписав указ, яким ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування

санкцій щодо пропагандистів, які виправдовують агресію РФ. У переліку підсанкційних осіб – громадянка України, колишня пресекретарка В. Зеленського Ю. Мендель та ще дев'ять російських пропагандистів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252511/2026-09-13-ukraina-zaprovadyla-sanktsii-proty-yulii-mendel-ta-shche-devyaty-rosiyskykh-propagandystiv/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

У Києві стартувала освітня програма в межах CuRe. – Мар'яна Зінченко

У Києві пройшов перший модуль другої Школи для громад «Культура у відновленні» – освітньої програми з культурно чутливого відновлення в межах платформи CuRe («Культура у відновленні»). Зазначається, що програма допоможе представникам громад інтегрувати локальну ідентичність, культурну спадщину та особливості територій у проекти відновлення й розвитку. Як наголосила заступниця міністра культури України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації А. Бондар, відновлення України, окрім фізичної відбудови об'єктів, має стосуватися й збереження культури, історії, мови та локальної ідентичності. Вона звернула увагу на необхідність інтегрувати культурну оптику в державні підходи до відновлення та наголосила на міжсекторальності цього процесу. За її словами, практичний досвід громад має допомогти сформуванню рекомендацій щодо включення культурно чутливого відновлення до відповідних державних стратегій. Перший модуль Школи для громад «Культура у відновленні» тривав до 11 вересня і був присвячений трьом тематичним напрямкам: культурно чутливому відновленню, українському канону та візіям майбутнього. Проєкт відбувається за підтримки Програми «Партнерство за сильну Україну» (PFRU), яка фінансується урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252479/2026-09-11-u-kyievi-startovala-osvitnya-programa-v-mezhakh-cure/>

Нові культурні ініціативи регіонів: у Полтаві пройшов другий воркшоп «Зав'язь». – Ярослава Наумова

3–6 вересня в Полтаві культурна агенція «Терени» вдруге поспіль провела воркшоп для дієвців та дієвиць культури «Зав'язь». Цьогоріч навчальний інтенсив пройшли 29 учасниць із Дніпровщини, Сумщини та Полтавщини – незалежні артменеджерки, представниці бібліотек, музеїв, громадських організацій, мистецьких і культурних інституцій регіонів. Програма навчання охопила лекції та практичні заняття із проєктного менеджменту, комунікацій, побудови партнерств та фінансування культурних ініціатив. Окрім того, запрошені експертки й експерти проводили лекції, менторські сесії та фахові консультації, щоб допомогти учасницям із розробкою майбутніх культурних проєктів. Своїм досвідом ділилися: Є. Нестерович, менеджерка культури, критикиня, авторка (тренінг з проєктного менеджменту); Г. Григоренко, експертка зі стратегії та менеджменту у сфері

культури (лекція «Стратегічні державні документи та локальний контекст»); Т. Олійник, старша радниця з питань культури програми «Партнерство за сильну Україну» (тренінг з комунікації культурних проєктів); В. Селега, культурна менеджерка, спеціалістка з комунікацій (лекція «Побудова партнерств у культурних проєктах»); Е. Яцута, керівниця платформи «Алгоритм дій», засновниця Літературної платформи «Фронтера» (лекція «Від проєкту до інституції»); Ю. Аленіна, менеджерка культурних та мистецьких проєктів, співзасновниця ініціативи «Заправка» (тренінг з фінансування культурних проєктів); І. Підлуська (лекція-знайомство з Міжнародним фондом «Відродження»); А. Палаш, керівник та співзасновник Центру сучасної культури у Дніпрі, голова правління ГО «Культура Медіальна» (лекція «Робота культурних інституцій в умовах війни»). «Другий воркшоп „Зав’язь” показав, що створена нами спільнота дієвців і дієвиць культури з різних регіонів України справді працює і допомагає у мережуванні та реалізації нових культурних ініціатив. Це і є та зав’язь, яка почала давати перші плоди – нові культурні проєкти для своїх громад. Саме так виглядає культурна децентралізація на практиці – коли спільнота локальних дієвиць та дієвців підтримує та підсилює одне одного в своїх громадах, сусідніх регіонах та поза ними», – наголосила Т. Терен, очільниця культурної агенції «Терени». Наприкінці інтенсивного навчання та мережування відбувся етап пітчінгу новостворених культурних проєктів. Учасниці воркшопу презентували 10 міжрегіональних культурних ініціатив – від дослідження локальної історії та родоводу до воркшопів для керамістів, освітніх музичних збірок і просвітницької роботи з молоддю. За рішенням журі, до якого ввійшли організаторки та лекторки воркшопу, грантове фінансування в розмірі 2000 євро здобули такі проєкти: Резиденція «Стик», «Звукові ландшафти. Моя історія», «Крутимо історію». Докладніше:

<https://espresso.tv/poltava-novi-kulturni-initsiativi-regioniv-v-poltavi-proyshov-drugiy-vorkshop-zavyaznovi-kulturni-initsiativi-regioniv-v-poltavi-proyshov-pidsumki-drugogo-vorkshoppu-zavyaz>

Креативні індустрії

Кампанія про українських енергетиків обійшла 5500 проєктів й увійшла у топ престижної премії. – Микита Кишиневський

Українська кампанія «Світло тримається» від ДТЕК увійшла до 40 найкращих комунікаційних проєктів світу за версією престижної премії Global SABRE Awards 2026. ДТЕК став єдиним представником України у цьогорічному списку фіналістів. Міжнародне журі обирало переможців серед понад 5500 заявок із більш, ніж 60 країн. Кампанія «Світло тримається» об’єднала кілька ініціатив: масштабну світлову проєкцію на монумент «Батьківщина-Мати»; встановлення «Ялинки світла» київської кафе-кондитерської «Завертайло»; виконання легендарного «Щедрика» на руїнах знищеної російськими обстрілами теплоелектростанції. Остаточний розподіл місць у світовому топ-40 та ім’я володаря титулу «Кампанія року» оголосять 26 жовтня на урочистій церемонії у Чикаго. Джерело:

<https://shotam.info/kampaniia-pro-ukrainskykh-enerhetykiv-obiyshla-5500-proiektiv-y-uviyshla-u-top-prestyzhnoi-premii/>

Благодійність

Гурт «Друга ріка» разом із слухачами зібрав майже 13 млн грн на катер для ГУР. – Микита Кишиневський

Український гурт «Друга Ріка» зібрав 12,9 млн гривень та придбав евакуаційний катер для бійців Головного управління розвідки. Збір тривав під час великого концерту «Я Є! 30 років» у київському Палаці Спорту, а також у межах всеукраїнського туру музикантів. Докладніше:

<https://shotam.info/hurt-druha-rika-razom-iz-slukhachamy-zibraly-mayzhe-13-mln-hrn-na-kater-dlia-hur/>

Фестивалі

«ГогольFest» змінив формат через безпекову ситуацію. Масштабні події перенесли на травень 2027 року. – Діана Горон

Фестиваль сучасного мистецтва «ГогольFest» змінив формат через безпекову ситуацію в Києві. Усі великі концерти, вистави та масштабні спецпроекти перенесено на травень 2027 року. Натомість вересневий фестиваль проведуть у камерному форматі з 16 по 20 вересня. Локаціями стануть приміщення Жовтневого палацу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252485/2026-09-11-gogolfest-zminyv-format-cherez-bezpekovu-sytuatsiyu-masshtabni-podii-perenesly-na-traven-2027-roku/>

500 років живої історії: Дніпро об'єднав городян на святкових локаціях. – Ірина Пташка

Про святкування Дня міста Дніпра. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/105727/500-rokiv-zhyvovyi-istoriyi-dnipro-obyednav-gorodyan-na-svyatkovyh-lokacziyah/>

Театр

Виставу «Макбет» Івана Уривського представлять на міжнародному фестивалі у Словаччині. – Дар'я Лобанок

Виставу «Макбет» за мотивами трагедії Вільяма Шекспіра у постановці І. Уривського, створену в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка, представлять на 35-му Міжнародному театральному фестивалі Divadelná Nitra у Словаччині, який триватиме 25–30 вересня. Показ відбудеться 25 вересня в Театрі Андрія Багара. Після вистави відбудеться прийом, організований Посольством України в Словацькій Республіці. Він продовжить серію культурних заходів з нагоди 35-ї річниці відновлення Незалежності України. Також у межах фестивалю пройде дискусійна панель за участі авторів і творців вистави. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavu-makbet-ivana-urivskogo-predstavlyat-u-slovachchini-317597/>

У Києві покажуть відеOVERсію вистави «Амадока» французького режисера за романом Софії Андрухович. – Дар'я Лобанок

11 вересня у Києві на камерному майданчику «Хора» презентовано відеOVERсію першої частини вистави «Амадока» французького режисера Жюль Одрі з українськими субтитрами. Виставу, яку представили у Франції, створили за мотивами однойменного роману української письменниці С. Андрухович. Другу частину вистави Жюль Одрі представить із новим акторським складом на сцені Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка у грудні. У 2025 році вистава вийшла на театральній сцені Théâtre National Populaire у Франції. Жюль Одрі співпрацює з Україною з 2016 року. Він почав співпрацювати з Андрухович, коли адаптував її роман «Фелікс Австрія» в Івано-Франківському національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-pokazhut-videooversiyu-vistavi-amadoka-z-francuzkim-rezhiserom-317604/>

Opera Aperta випускає серію YouTube-відео, присвячену опері як жанру та театру під час війни. – Ксенія Білаш

Лабораторія сучасної опери Opera Aperta почала випуск серії YouTube-відео, що базується на інтерв'ю з мешканцями Києва та Берліна. Уже можна переглянути першу частину серії. Збирання інформації через інтерв'ю було частиною підготовки до нової вистави «VOX HUMANA. Ein Singspiel», створеної на замовлення Нойкельнської опери в Берліні. Її прем'єра відбудеться 17 вересня, покази триватимуть до 18 жовтня, усього відбудеться 13 показів у Берліні. За визначенням авторів, це «ризоматична опера, що постійно балансує між різними часами та просторами, об'єднуючи на сцені та за її межами лікувальну вокальну школу, поп-ритуал, лекцію з теорії перформансу та постдокументальний театр». У процесі підготовки команда проєкту вийшла на вулиці Києва та Берліна, для того щоб поговорити з їх мешканцями про театр, війну, культурну дипломатію, оперу та популярну культуру. Ставили запитання: що б вони очікували або хотіли побачити на берлінській сцені від українських артисток та артистів? Що зараз має театр говорити зі сцени? На основі інтерв'ю кінематографістки Л. Плосконосова і С. Гера створили два короткометражні фільми, які стануть частиною вистави. Перформерки К. Гордієнко і М. Штирбулова виступили інтерв'юєрками проєкту, а оперний співак О. Чишій виконав роль антрополога, який був присутній під час інтерв'ю як спостерігач та виконував аналітичну роботу з опрацювання зібраного матеріалу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/14/765982_opera_aperta_vipuskaie_seriyu.html

«Невідомий Франко»: у Львові покажуть містичну історію про Каменяра та його зв'язок із Карпатами. – Ольга Максим'як

Заслужений академічний Прикарпатський ансамбль пісні та танцю України «Верховина» привіз до Львова театралізовану виставу-шоу «Невідомий Франко». Показ відбувся 12 вересня на сцені Першого театру. Докладніше:

<https://zaxid.net/nevidomogo franka lvovi pokazhut mistichnu istoriyu pro kamenyara ta yogo zvyazok iz karpata n1645521>

«Гомер не міг передбачити, що колись повернення додому означатиме шлях на війну», – інтерв'ю зі страткомом «Азову» та драматургом Олексієм Доричевським про виставу «Одіссея Меотида». – Поліна Костюк

Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка та 1 корпус НГУ «Азов» переосмислили класичний античний міф Гомера та досвід оборонців Маріуполя й створили виставу «Одіссея. Меотида», яка увійшла до постійного репертуару Театру. Прем'єра відбулася 28 серпня під звучання сигналів повітряних тривог у столиці. Авторка ідеї, військовослужбовиця «Азову» О. Штокало і драматург і військовослужбовець «Азову» О. Доричевський, п'єса якого лягла в основу вистави, розповідають про те, чому повернення додому сьогодні пролягає через війну. Докладніше:

<https://kino.24tv.ua/odissey-meotida-vistava-vid-1-korpusu-ngu-azov-intervyu-oleksiyem n3137152>

Візуальні мистецтва

У Барселоні відкриють виставку про російську окупацію і досвіди українських дітей. – Оксана Мамченкова

8–27 жовтня в Барселоні відбудеться виставка «Bucha Blackboard». Її представить Centro Cultural Ucrainiano (CCU) за підтримки Ajuntament de Barcelona у культурному центрі CC Parc Sandaru. Кураторка виставки – К. Підгайна. Центральний об'єкт виставки – шкільна дошка розміром 210 × 105 см, яка пережила російську окупацію Бучі. Після звільнення міста 12-річний Іван написав на ній крейдою про те, що бачив під час окупації: як російські військові зайняли його школу, як звідти обстрілювали Ірпінь та як убивали людей у Бучі. Дошку з України вивіз американський журналіст, режисер-документаліст і медіамитець Метт Данзіко (Matt Danzico). Його практика поєднує документальне кіно, журналістику, фотографію та візуальний сторітелінг. Данзіко працював із BBC, заснував і очолював документальну студію NBC Left Field, а нині керує Danzico Studios. Працюючи в Україні, він документував наслідки повномасштабного російського вторгнення та став одним з ініціаторів проекту The Bucha Blackboard. Сьогодні дошка перебуває у Вестмінстері в Лондоні, звідки у жовтні буде доставлена до Барселони. Виставка, яку відкриють у Барселоні, буде присвячена досвіду українських дітей, чие життя змінила російська-українська війна. Простір виставки відсилатиме до покинутого класу – місця, з якого наче вийшли на короткий час, розраховуючи повернутися. Але не повернулися. Окрім самої дошки зі свідченням Івана, до виставки увійдуть пояснювальні матеріали та переклад його тексту каталонською й іспанською мовами, документальний фільм про Івана, його родину та історію дошки, а також роботи української візуальної художниці А. Заманової. Після початку повномасштабного вторгнення художня практика Заманової зосередилася на темах війни, пам'яті, втрати та вразливості. Особливе місце в її творчості займає досвід українських дітей, чие дитинство було

радикально змінене війною. Її роботи демонструвалися в Україні, Великій Британії, Німеччині, Бельгії та США, зокрема в Saatchi Gallery, Max Hetzler Gallery та Royal Scottish Academy. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/11/765450_barseloni_vidkriyut_vistavku_pro.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Дебютний фільм Павла Шпегуна «Тиша» відзначили на Венеційському кінофестивалі. – Дар'я Лобанок

На 83-му Венеційському міжнародному кінофестивалі відзначено нагородою Airone della Laguna фільм українського режисера П. Шпегуна «Тиша». Цьогоріч організатори вперше вручали цю нагороду. Її заснували для підтримки режисерів нового покоління, інноваційних кінематографічних підходів та нових голосів національних кінематографій. Нею відзначатимуть стрічки за оригінальність ідей, новаторський сторітелінг, сміливу візуальну мову та роботу із сучасними темами. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/film-tisha-pavla-shpeguna-otrimav-nagorodu-na-veneciyskomu-kinofestivali-317599/>

«Моя родина також стала біженцями». – Наталія Серебрякова

На Венеційському кінофестивалі у програмі Auttori відбулася прем'єра фільму «Камуфляж» М. Гібаленка. Це історія молодого українця, який переїжджає до Мюнхена в пошуках нового життя, але після 24 лютого 2022 року змушений заново визначити, що для нього означають дім, родина та власна ідентичність. В інтерв'ю режисер розповідає про створення фільму, роботу з акторами, міграцію та пошук свого місця між двома світами. Докладніше:

https://zaxid.net/mikita_gibalenko_rozpoviv_pro_film_kamuflyazh_eksklyuzivne_intervyu_n1645455

Пролітаючи над рожевим кроликом. Рецензія на драмеди «Соліст». – Кромф Ігор

У межах Одеського міжнародного кінофестивалю відбулася світова прем'єра драмеди С. Сторожева «Соліст». Це вже третій фільм режисера після чорно-білої соціальної драми про переділ житла «Мій милий дім» та української адаптації «Загадкових варіацій» Еріка-Емманюеля Шмітта, де замість Алена Делона був С. Боклан. Автор розповідає, яким вийшов третій фільм Сторожева. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/solist-review/>

«Історія – це не про архіви й цифри. Це перш за все про людей». У Києві відбувся спецпоказ фільму «Час збирати каміння». – Оксана Наумова

9 вересня у Національному музеї історії України у Другій світовій війні відбувся спеціальний показ документального фільму «Час збирати каміння. Українці на полях битв Другої світової війни», який презентувала ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України». Стрічка розповідає про українців, які воювали проти нацизму під час Другої світової війни у складі

різних армій і рухів опору, повертає їм імена й показує, як радянська, а нині російська пропаганда привласнювала українську історію. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252505/2026-09-13-istoriya-tse-ne-pro-arkhivy-y-tsyfry-tse-persh-za-vse-pro-lyudey-u-kyievi-vidbuvsya-spetspokaz-filmu-chas-zbyraty-kaminnya/>

«Кожна окрема справа дає змогу побачити ширшу картину». «Радіо Свобода» презентувало фільм-розслідування «Буча. Вертикаль терору». – Оксана Наумова

8 вересня в просторі «Heaven Space» відбувся прем'єрний показ фільму-розслідування журналіста «Радіо Свобода» Д. Джулая «Буча. Вертикаль терору», який розповідає про масові вбивства цивільних під час російської окупації Бучі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252495/2026-09-12-kozhna-okrema-sprava-daie-zmogu-pobachyty-shyrshu-kartynu-radio-svoboda-prezentovalo-film-rozsliduvannya-bucha-vertykal-teroru/>

«Люди кольору свободи». Як українське кіно повертає голоси тимчасово окупованих територій. – Олександра Папіна

У 2014 році на вулицях Донецька та Луганська люди виходили з українськими прапорами, співали гімн та намагалися зупинити захоплення своїх міст. Їхній спротив часто залишався непомітним для решти України – а згодом, на тлі повномасштабної війни, багато з цих історій відійшли на другий план. Тому і з'явився документальний фільм «Люди кольору свободи», говорить режисерка Л. Мельник. Стрічка розповідає про ненасильницький спротив на окупованих росією територіях від 2014 року, людей, які намагалися зберегти українську ідентичність в окупації, і тих, хто продовжує жити там сьогодні. Наразі команда фільму планує покази у містах України, а фінальний – вже заплановано на жовтень в Києві. Режисерка розповідає, чому сьогодні важливо говорити про події дванадцятирічної давнини та про тих, хто досі живе в окупації. Докладніше:

<https://suspilne.media/donbas/1400142-ludi-koloru-svobodi-ak-ukrainske-kino-povertae-golosi-timcasovo-okupovanih-teritorij/>

Закохатись в домового, та не такого! Вийшов тизер романтичної комедії «Хатник»

Українська романтична комедія з елементами фентезі «Хатник» режисера В. Шпакова з'явиться 21 січня 2027 року. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/tyzer-romantychnoi-komedii-khatnyk/>

Коли вийде комедія «Ігри небесної канцелярії» Артура Лермана: з'явилася дата прокату і постер

Українська пригодницька комедія «Ігри небесної канцелярії» режисера А. Лермана вийде у прокат 28 січня 2027 року. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ihry-nebesnoi-kantseliarii-prokat/>

Суспільне та ARTE France готують спільний художній проєкт про

сучасне життя в Києві. – Діана Горон

Суспільне мовлення та ARTE France готують спільний художній проєкт про життя в Києві під час повномасштабної війни. У межах розробки майбутнього проєкту до головного офісу Суспільного в Києві приїхали представники ARTE France – директор з контенту Борис Разон і сценаристка Лаура Фредуччі, режисер і сценарист Жак Одіар, а також сценарист, продюсер та директор видавництва Les Petits Matins Олів'є Шульзінгер. До проєкту долучилися німецький суспільний мовник ZDF/ARTE і берлінська компанія X Filme Creative Pool. На запрошення ARTE France до нього доєдналися продюсерки Н. Лібет й О. Брегман – засновниці української кіновиробничої компанії 2Brave Productions. Зі сторони Суспільного розробкою проєкту займається директор департаменту зовнішнього виробництва та копродукції дирекції аудіовізуального контенту С. Недзельський. Він розповів, що цей проєкт є продовженням співпраці Суспільного та ARTE в рамках угоди про партнерство, яку укладено минулого року. Його ініціював ARTE, однак реалізацією займатиметься саме українська команда. Наразі команди обговорюють, як саме може розвиватися ця історія. Ідея проєкту про сучасне життя міста виникла в режисера і сценариста Жака Одіара під час його першого візиту до Києва. «Я думаю, що для нас це виклик – звернення до української аудиторії та водночас до європейської, які досить помітно відрізняються. Адже глядачі там не можуть відчувати те, що відчувають українці зараз у цих умовах», – поділився режисер. Продюсерка Н. Лібет охарактеризувала майбутній проєкт як історію про сучасну атмосферу міста, де українці щодня відчувають безліч емоцій та тривоги. Проєкт буде орієнтовано не лише на європейську аудиторію, творча група має намір створити історію, яку полюблять і самі українці. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/9496/2026-09-11-suspilne-ta-arte-france-gotuyut-spilnyy-khudozhniy-proiekt-pro-suchasne-zhyttya-v-kyievi/>

Важко в залі дивитися своє кіно: Валентин Васянович про фільм «За перемогу!», болісність щирості й росіян у Венеції. – Марія Кабацій

Режисер В. Васянович в інтерв'ю розповідає про трансформацію первинного задуму стрічки «За перемогу!», про цензурування власної щирості, про те, хто міг би зняти фільм про досвід українських жінок під час війни та що змусило б Венеційський кінофестиваль нарешті припинити запрошувати росіян. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1401844-vazko-v-zali-divitisa-svoe-kino-valentin-vasanovic-pro-film-za-peremogu-bolisnist-sirosti-j-rosian-u-venecii/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

В Україні створено каталог кіно з аудіоописом для людей з порушенням зору. – Марина Пилипенко

Благодійний фонд «Фундація 03:00» запустив єдиний каталог фільмів з аудіоописом українською мовою для людей з порушеннями зору. Раніше

інформація про кіно з аудіоописом була розпорошена між десятками сайтів, онлайн-платформ і спеціалізованих застосунків. Щоб знайти доступний фільм, людині з порушеннями зору доводилося окремо перевіряти кожен сервіс і з'ясовувати, чи існує аудіоопис українською та де саме його можна переглянути. «Фундація 03:00» вирішила зібрати цю інформацію в одному місці. У каталозі можна шукати стрічки за назвою або описом, а також фільтрувати їх за жанром, країною, роком випуску та платформою. Каталог не зберігає самі картини, а працює як безкоштовний навігаційний ресурс. Він спрямовує користувачів безпосередньо на легальні платформи, де можна переглянути обрану стрічку з аудіоописом. Серед них – Megogo, Sweet.tv, «Київстар ТБ», Netflix, «Канал „Дім”», Earcatch, Greta, MovieReading, «Кінозір» та інші сервіси. Крім того, команда проекту самостійно адаптувала ще 35 українських та зарубіжних фільмів. Голосом нових аудіоописів став І. Кушнір – незрячий диктор, музикант, головний редактор радіо «Гомер» та колишній гід Музею у темряві «03:00». Каталог планують надалі поповнювати новими стрічками та посиланнями. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252498/2026-09-12-v-ukraini-stvoreno-katalog-kino-z-audioopysom-dlya-lyudey-z-porushennyam-zoru/>

Просвітництво

«ШТУКА»: Креативна Практика проведе безоплатну конференцію про штучний інтелект

7 листопада відбудеться «ШТУКА» – міжнародна онлайн-конференція, де спікери говоритимуть про власний досвід використання штучного інтелекту, а також виклики, з якими стикаються під час роботи з новими технологіями. Подію розраховано на дизайнерів, SMM-фахівців, фотографів, ретушерів, продуктових, веб-, графічних, моушн- і контент-дизайнерів, та інших спеціалістів креативних і цифрових індустрій. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/shtuka-konferentsiya-shi-kreatyvna-praktyka/>

Література. Книговидання

На фестивалі у Швейцарії показали інсталяцію зі згорілими внаслідок російської атаки українськими книгами. – Вероніка Якимець

На 17-му книжковому фестивалі Le livre sur les quais у Морже (Швейцарія) презентовано інсталяцію зі згорілих внаслідок російської атаки українських книг. Ідеться про примірники з логістичного центру видавничої корпорації RNK-Ranok у Харкові, який зазнав російського обстрілу 1 серпня. Інсталяцію, книги для якого надало видавництво «Ранок», ініціював благодійний фонд IvAlive Foundation. За словами його засновниці І. Онуфрійчук, проєкт мав на меті показати міжнародній аудиторії наслідки російських атак на українську культуру. За її словами, швейцарців вразили масштаби знищення книжок і кількість постраждалих видавництв, а також вигляд обгорілих дитячих книжок. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/11/765352_festivali_shveytsariyi_pokazali.html

Євгенія Кузнецова візьме участь у літературному фестивалі в Нансі. – Оксана Мамченкова

12 вересня у межах Le Livre sur la Place у французькому Нансі відбулася зустріч із українською авторкою Є. Кузнецовою. Авторка представила роман «Спитайте Мієчку», який цього року вийшов у французькому перекладі у видавництві Les Argonautes. Цю зустріч організував Український інститут у Франції у партнерстві з журналом Revue des Deux Mondes, Літературною премією Європейського Союзу (EUPL) та видавництвом Éditions Argonautes. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/11/765458_ievgeniya_kuznetsova_vizme.html

У Львові триває 33-й міжнародний BookForum. Головні події 12 вересня. – Наталка Горішня

Про хід фестивалю. Докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_trivaye_33_y_mizhnarodniy_bookforum_golovni_podi_12_veresnya_n1645551

У Львові триває 33-й міжнародний BookForum. Головні події 13 вересня. – Наталка Горішня

Про хід фестивалю. Докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_trivaye_33_y_mizhnarodniy_bookforum_golovni_podi_13_veresnya_n1645589

Каміння, яке тримає берег: як пройшов із літературний фестиваль PORT. – Ангеліна Трофімчук

5–6 вересня Одеса вдруге приймала літературний фестиваль PORT. Понад 40 подій на майданчиках Одеської національної наукової бібліотеки та Одеського академічного театру ляльок, книжковий ярмарок, читання, дискусії, подкасти й музика цього року об'єднала фокус-тема «Каміні на узбережжі». Окремими напрямками програми стали Крим, Херсонщина та Бессарабія. Докладніше:

<https://chytomo.com/kaminnia-i-ake-trymaie-bereh-iak-projshov-iz-literaturnyj-festyval-port/>

Що Україна повезе на книжковий Франкфурт-2026?

Україна візьме участь у Франкфуртському книжковому ярмарку, який відбудеться 7–11 жовтня. На стенді та кількох інших сценах ярмарку виступатимуть українські автори, перекладачі, журналісти, інтелектуали та громадські діячі. У програмі – презентації нових видань, значна частина яких є перекладами української літератури німецькою мовою, зустрічі з письменниками, професійні дискусії та переговори з видавцями й літературними агентами з усього світу. Фокусна тема цьогорічної української програми – втрати України та українського книговидання внаслідок війни. Докладніше:

<https://chytomo.com/shcho-ukraina-poveze-na-knyzhkovyj-frankfurt-2026/>

44 українські видавництва будуть представлені на книжковому ярмарку у Франкфурті. – Оксана Мамченкова

Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/14/765820_44_ukrayinski_vidavnitstva.html

Нові переклади: Шувалова в Швеції, Стус у Латвії

Шведський переклад збірки І. Шувалової «Slutsånger» («Кінечні пісні») вийшов у видавництві 20TAL. Латиський переклад збірки В. Стуса «Jautrie kapi» («Веселий цвинтар») вийшов у латвійському видавництві Aminori. Докладніше:

<https://chytomo.com/novi-pereklady-shuvalova-v-shvetsii-stus-u-latvii/>

«Словник війни» Сливинського переклали мовами Шотландії

Фрагменти «Словника війни» О. Сливинського перекладено шотландською гельською та шетландською мовами. Це зроблено в межах партнерства літературно-перекладацького фестивалю Translatorium і шотландського Міжнародного поетичного фестивалю StAnza. Докладніше:

<https://chytomo.com/slovyk-vijny-slyvynskoho-pereklaly-movamy-shotlandii/>

«Я бачу, вас цікавить п'ятма» Ілларіона Павлюка вийшов у чеському перекладі. – Оксана Мамченкова

Роман вийшов у видавництві Argo. Крім того, у видавництві Maraton цьогоріч виходить чеський переклад роману «Білий попіл» автора. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/09/14/765814_bachu_tsikavit_pitma_illariona.html

Боріс Джонсон презентував у Львові український переклад своєї книжки

У Львові колишній прем'єр-міністр Великої Британії Боріс Джонсон презентував український переклад своїх мемуарів «Кайданів нема» («Unleashed»), яка вийшла друком у Vivat. Докладніше:

<https://chytomo.com/borys-dzhonson-prezentuvav-u-lvovi-ukrainskyj-pereklad-svoiei-knyzhky/>

Вийшла друком поетична збірка загиблого військового Владислава Лози

Вийшла друком поетична збірка «Бездоріжжя» – книжка поета, філософа й морського піхотинця В. Лози, який загинув у травні 2024 року. Докладніше:

<https://chytomo.com/vyjshla-drukomo-poetychna-zbirka-zahybloho-vijskovoho-vladyslava-lozy/>

Index оголошує опенкол для письменників-документалістів. – Олексій Содома

Програма, набір на яку проводить культурно-дослідницький центр Index, підтримує українських та іноземних авторів художньої документалістики, котрі документують причини та наслідки російського вторгнення в Україну. Її засновано на честь письменниці, поетки та документаторки воєнних злочинів В. Амеліної, яка загинула внаслідок російського ракетного удару по Краматорську 27 червня 2023 року. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/victoria-amelina-program-2027/>

Музейна справа

Краєзнавець знайшов скам'янілості часів прадавнього океану, яким мільйони років. – Микита Кишиневський

На Тернопільщині фонди Гусятинського краєзнавчого музею поповнилися унікальними артефактами – скам'янілостями часів прадавнього океану, яким налічуються мільйони років. Рідкісні знахідки, серед яких зуби стародавньої акули та різноманітні скам'янілі мушлі, передав закладу місцевий краєзнавець Б. Голяєв. Усі ці природні пам'ятки було зібрано безпосередньо в районі Гусятин та навколишніх населених пунктів. Докладніше:

<https://shotam.info/kraieznaveets-znayshov-skam-ianilosti-chasiv-pradavnoho-oceanu-iakym-milyony-rokiv/>

Охорона культурної спадщини

Археологи виявили сліди середньовічної торгової митниці у Давньому Галичі. – Микита Кишиневський

На території Національного заповідника «Давній Галич» українські науковці знайшли артефакти, які вказують на можливе існування там середньовічної торгової митниці. Про це розповів учений секретар заповідника «Давній Галич» А. Стасюк. Докладніше:

<https://shotam.info/arkheolohy-vyiyavlyly-slidy-serednovichnoi-torhovoimytntsi-u-davnomu-halychi/>

Скіфське городище на Харківщині повернули державі. – Олексій Содома
Харківська обласна прокуратура домоглася повернення 17 земельних ділянок, на яких розташоване скіфське городище, у власність держави. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/zakozarivske-settlement/>

Бібліотечна справа. Читання

BestsellerFest передав комплекти українських бестселерів із автографами для 20 бібліотек

20 бібліотек з різних регіонів України отримали комплекти книжок-бестселерів українських авторів з особистими автографами. Про це повідомила засновниця фестивалю, поетка й видавчиня М. Савка. Докладніше:

<https://chytomo.com/bestsellerfest-peredav-komplekty-ukrainskykh-bestseleriv-iz-avtohrafamy-dlia-20-bibliotek/>

Найактивніше книжки купують українці до 40 років

У 2026 році 53% українців віком від 16 років прочитали хоча б одну друковану книжку за рік, а 55% купили щонайменше одну книжку для своєї сім'ї. Результати всеукраїнського опитування про читання й купівлю книжок представили на XXXIII Львівському міжнародному BookForum. Докладніше:

<https://chytomo.com/najaktyvnishe-knyzhky-kupuiut-ukraintsi-do-40-rokiv/>

Підтримка України у світі

Видатний британський актор Стівен Фрай прочитав вірш Вікторії

Амеліної (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

На церемонії відкриття літературного фестивалю Lviv Book Forum видатний британський актор та письменник Стівен Фрай зачитав вірш української письменниці В. Амеліної, яка загинула після ракетного обстрілу рф. Докладніше:

<https://shotam.info/vydatnyy-brytanskyy-aktor-stiven-fray-prochytav-virsh-viktorii-amelinoi-video/>

У Польщі політик побив молотом пам'ятник УПА: посольство України вимагає правової оцінки. – Юрій Свиридюк

Голова польської партії «Конфедерація польської корони» Гжегож Браун пошкодив молотом пам'ятник українським військовим у селищі Бялисток Люблінського воєводства. Відповідне відео політик розмістив на платформі X. Міністерство закордонних справ України засудило дії політика та заклиало польські компетентні органи належно їх оцінити у правовій площині. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1401378-u-polsi-politik-rozbiv-molotom-pamatnik-upa-posolstvo-ukraini-vimagae-pravovoi-ocinki/>

Режисер Ілля Хржановський відмовився засудити головного актора свого фільму попри критику України. – Влада Колодій

російський режисер І. Хржановський відмовився засудити грецького диригента з російським громадянством Т. Курентзиса, який виконав головну роль у його стрічці «Дау» та досі не виступив проти російського вторгнення в Україну. У фільмі, прем'єра якого відбулася 9 вересня на Венеційському кінофестивалі, Курентзис грає квантового фізика Лева Ландау. Його участь стала однією з причин критики фільму з боку Міністерства закордонних справ України. На запитання про власну позицію щодо війни в Україні Хржановський відповів: «Єдине, чого я можу побажати – це миру та успіху українському уряду, щоб він зміг якнайкраще впоратися із завданням, врятувати країну та перемогти у цій війні». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1401860-reziser-illa-hrzanovskij-vidmovivsa-zasuditi-golovnogo-aktora-svogo-filmu-popri-kritiku-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm